

V

(Anunțuri)

PROCEDURI JURISDICȚIONALE

CURTEA DE JUSTIȚIE

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 15 iulie 2021 (cereri de decizie preliminară formulate de Arbeitsgericht Hamburg, Bundesarbeitsgericht – Germania) – IX/WABE eV (C-804/18) și MH Müller Handels GmbH/MJ (C-341/19)

(Cauzele conexe C-804/18 și C-341/19) ⁽¹⁾

(Trimitere preliminară – Politica socială – Directiva 2000/78/CE – Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă – Interzicerea discriminărilor pe motive de apartenență religioasă sau convingeri – Normă internă a unei întreprinderi private care interzice la locul de muncă purtarea vizibilă a oricărui semn politic, filozofic sau religios sau purtarea de semne politice, filozofice sau religioase evidente și de mari dimensiuni – Discriminare directă sau indirectă – Proportionalitate – Evaluare comparativă a libertății de religie și a altor drepturi fundamentale – Legitimitatea politicii de neutralitate adoptate de angajator – Necesitatea de a stabili existența unui prejudiciu economic al angajatorului)

(2021/C 349/02)

Limba de procedură: germana

Instanțe de trimitere

Arbeitsgericht Hamburg, Bundesarbeitsgericht

Părțile din procedura principală

Reclamante: IX (C-804/18), MH Müller Handels GmbH (C-341/19)

Pârâți: WABE eV (C-804/18), MJ (C-341/19)

Dispozitivul

- 1) Articolul 1 și articolul 2 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă trebuie interpretate în sensul că o normă internă a unei întreprinderi care interzice lucrătorilor să poarte orice semn vizibil care exprimă convingeri politice, filozofice sau religioase la locul de muncă nu constituie, față de lucrătorii care respectă anumite reguli vestimentare ca urmare a unor precepte religioase, o discriminare directă pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, în sensul acestei directive, în cazul în care această normă este aplicată în mod general și nediferențiat.
- 2) Articolul 2 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că o diferență de tratament bazată indirect pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, care decurge dintr-o normă internă a unei întreprinderi care interzice lucrătorilor purtarea oricărui semn vizibil care exprimă convingeri politice, filozofice sau religioase la locul de muncă, poate fi justificată de voința angajatorului de a respecta o politică de neutralitate politică, filozofică și religioasă față de clienții sau utilizatorii săi, în măsura în care, în primul rând, această politică răspunde unei nevoi reale a acestui angajator, a cărei stabilire revine în sarcina acestuia din urmă, luând în considerare printre altele așteptările legitime ale clienților sau utilizatorilor menționați, precum și consecințele defavorabile pe care acest angajator le-ar suferi în absența

unei astfel de politici, ținând seama de natura activităților sale sau de contextul în care se înscriu acestea, în al doilea rând, această diferență de tratament este în măsură să asigure buna aplicare a acestei politici de neutralitate, ceea ce presupune ca această politică să fie urmărită în mod coerent și sistematic, și, în al treilea rând, această interdicție se limitează la strictul necesar în raport cu amploarea și cu gravitatea reale ale consecințelor defavorabile pe care angajatorul intenționează să le evite printr-o asemenea interdicție.

- 3) Articolul 2 alineatul (2) litera (b) punctul (i) din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că o discriminare indirectă pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, în temeiul unei norme interne a unei întreprinderi care interzice purtarea la locul de muncă a unor semne vizibile care exprimă convingeri politice, filozofice sau religioase, cu obiectivul de a asigura o politică de neutralitate în cadrul acestei întreprinderi, nu poate fi justificată decât dacă o astfel de interdicție acoperă orice formă vizibilă de exprimare a convingerilor politice, filozofice sau religioase. O interdicție care este limitată la purtarea unor semne care exprimă convingeri politice, filozofice sau religioase evidente și de mari dimensiuni poate constitui o discriminare directă pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, care nu poate fi, în orice caz, justificată în temeiul aceleiași dispoziții.
- 4) Articolul 2 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că dispozițiile naționale care protejează libertatea de religie pot fi luate în considerare ca dispoziții mai favorabile, în sensul articolului 8 alineatul (1) din această directivă, în cadrul examinării caracterului adecvat al unei diferențe de tratament bazate indirect pe motive de apartenență religioasă sau convingeri.

(¹) JO C 182, 27.5.2019.
JO C 255, 29.7.2019.

**Hotărârea Curții (Camera a patra) din 15 iulie 2021 – Deutsche Lufthansa AG/Comisia Europeană,
Land Rheinland-Pfalz, Ryanair DAC**

(Cauza C-453/19 P) (¹)

(Recurs – Ajutoare de stat – Ajutoare în favoarea unor aeroporturi și a unor companii aeriene – Decizie de calificare a măsurilor în favoarea aeroportului Frankfurt-Hahn drept ajutoare de stat compatibile cu piața internă și de constatare a inexistenței ajutoarelor de stat în favoarea companiilor aeriene care utilizează acest aeroport – Inadmisibilitatea unei acțiuni în anulare – Articolul 263 al patrulea paragraf TFUE – Persoană fizică sau juridică ce nu este vizată direct și individual de decizia în cauză – Protecție jurisdicțională efectivă)

(2021/C 349/03)

Limba de procedură: germana

Părțile

Recurentă: Deutsche Lufthansa AG (reprezentant: A. Martin-Ehlers, avocat)

Celelalte părți din procedură: Comisia Europeană (reprezentați: T. Maxian Rusche și S. Noë, agenți), Land Rheinland-Pfalz (reprezentant: C. Koenig, Professor), Ryanair DAC (reprezentați: G. Berrisch, Rechtsanwalt, D. Vasbeck, avocat, și B. Byrne, solicitor)

Dispozitivul

- 1) Respinge recursul.
- 2) Deutsche Lufthansa AG suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile efectuate de Comisia Europeană, de Landul Rheinland-Pfalz și de Ryanair DAC.

(¹) JO C 263, 5.8.2019.